

Risale-i Nur'da ferd ve ferdiyet

Yüce Allah'ın isimleri içinde en azam isimlerinden birisi

“Ferd” ism-i azamıdır. Zira Hz. Ali (ra) kendisine vird edindiği “Sekine” namındaki ism-i azamı saydığı münâcatında “Ferd” ismi ile duâsına başlar.

Bediüzzaman Hazretleri, Hz. Ali'nin (ra) bu münâcatından yola çıkarak İsm-i Azamı şerh ettiği ve kâinattaki tecellilerine dikkat çektiği ve bunlarla vahdaniyeti ispat ettiği 30. Lem'a ve 1. Şuâ namındaki “İsm-i Azam Risalesi”nde “Ferd” ismini “Vâhid” ve “Ehad” isimlerini tazammun eden bir “İsm-i Azam” olarak kabul eder.¹ Sözler de; Allah'ın “ehadiyet-i zatiyesi” “vahdet-i şahsiyesi” ve “ferdaniyeti” ile her şeye yakın olup her işi bizzat yaptığını ve her yerde hazır ve her şeye nazır olduğunu izah ve ispat eder.² Allah'ın isimlerinin insandaki tecellisi ve “Allah'ın ahlâkı ile ahlâklanınız”³ hadisinin gereği olarak konuyu ele alan Bediüzzaman Hazretleri, ferdin hür olduğunu belirtir. Dinin amaçlarından birisinin de ferdin hürriyetini korumak olduğunu açıklar ve “Şeriat âleme gelmiş; tâ isbıbdadı ve zâlimane tahakkümü mahvetsin.”⁴ cümlesi ile bunu özetler.

Bediüzzaman Hazretleri gerek peygamberimizin (asm) “İsm-i Azam” ile ilgili “tesbihatta” geçen ve “Tercüman-ı İsm-i Azam” ve “Duây-ı İsm-i Azam” içinde bulunan ve Hz. Ali'nin (ra) devamlı bir virdi olan “Sekine” duâsında “İsm-i Azam” olarak zikredilen “Ferd” ismine önem atfetmiş ve bu konuda 30. Lem'ada “İsm-i Ferdi” mükemmel bir şekilde şerh ve izah etmiştir.

Bediüzzaman; her şeyin “esma-i İlâhinin tecellisi olduğu” ve “insanın bu esmaya tam bir ayine olmaya çalışması gerektiği” hakikati ile insanın “Ferd” ismine ayine olabilmemesinin, ancak bireysel hürriyetini korumasıyla mümkündür.

olacağını “hürriyet” konusunu ele alarak izah etmektedir.

Bediüzzaman, aynı noktadan hareketle Risale-i Nur Talebelerini ve bu talebelerin şahs-ı manevisini ve oluşturdukları kurum ve kuruluşları da “Ferid” makamında görür. “Risale-i Nur’u ferdiyete makamının mazharı” olarak kabul eder ve talebelerine doğrudan Kur’ân’a ve Peygamberine (asm) bağlı olarak hareket etmeleri gerektiğini açıkça belirtir.⁵

Ferdin önemli olduğunu belirten Bediüzzaman “Kur’ân-ı Mu’cizül-beyanın adalet-i hakikiyesi, bir ferdin hakkını cemaate feda etmez; ‘Hak haktır, küçüğe, büyüğe, aza, çoğa bakılmaz’ der.”⁶

Bu bakımdan Risale-i Nur Talebeleri bireyler olarak “Ferd-i Ferit”tir.⁷ Hiç kimseye ve hiçbir cereyana tabi ve alet olmadan Risale-i Nur’un imanî hakikatlerini tek başına müdafaa ve neşreder. Böylece Risale-i Nur Talebelerinin şahs-ı manevisi içinde yerlerini alırlar.

Dipnotlar:

- 1- Lem’alar, 2005, s. 893.
- 2- Sözler, 2004, s. 314-320.
- 3- Mansur Ali Nâsîf, Tâc, 1:13; Gazali, İhya, 4:306.
- 4 -Eski Said Dönemi Eserleri, 2009, Divan-ı Harb-i Örfî, s. 121.
- 5- Kastamonu Lâhikası, 2006, s. 278.
- 6 -Kastamonu Lâhikası, 209.
- 7- Kastamonu Lâhikası, 21.